

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ YAZIM KILAVUZU

ANKARA ARALIK, 2019

KOMİSYON ÜYELERİ

Prof. Dr. Ömay ÇOKLUK BÖKEOĞLU Prof.

Dr. Canan ASLAN

Dr. Öğr. Üyesi Gökhan ATİK

Arş. Gör. Burcu TOPTAŞ

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
İÇİNDEKİLER.....	iii
ÖNSÖZ.....	vi
BÖLÜM 1	1
GİRİŞ.....	1
BÖLÜM 2.....	2
TEZİN GENEL BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ	2
Kâğıt Özellikleri.....	2
Metin İçi Biçimsel Özellikler	2
Kâğıt Kullanımı ve Yazı Alanı	2
Sayfa Numarası Verme	3
Yazı Karakteri ve Boyutu	3
Satır Aralığı	3
Paragraflar	3
Başlık Sistemi	4
Formüller ve Eşitlikler	5
Rakamlar	5
Alıntılar	5
Dipnotlar	6
BÖLÜM 3.....	7
TEZİN BÖLÜMLERİ	7
Kapak	8
Dış Kapak	8
Tezin Başlığı/Adı	9
Tez Sırtı	9
Ön Bölüm	10
İç Kapak	10
Onay	10
Etik İkelere Uygunluk Bildirimi	10
Özet	10
Abstract	11
Önsöz	11
İçindekiler	11
Tablolar Dizini	11
Şekiller Dizini (Varsa)	14
Görseller Dizini (Varsa)	15
Kısaltmalar/Simgeler (Varsa)	15
Ana Bölüm	15
Giriş	16
Problem.	16
Amaç.	16

Önem.	16
Sayıtlılar (Varsa).....	17
Sınırlılıklar.	17
Tanımlar.	17
Yöntem	17
Araştırmanın Modeli.	17
Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu / Çalışma Belgesi / Katılımcılar / Denekler.	18
Verilerin Toplanması.	18
Verilerin Çözümlemesi.	19
Bulgular ve Yorumlar	19
Sonuçlar ve Öneriler	20
Sonuçlar.	20
Öneriler.	21
Arka Bölüm.....	21
Kaynaklar.....	21
Ekler	22
Benzerlik Bildirimi	23
Özgeçmiş	23
BÖLÜM 4.....	24
TEZDE KAYNAK GÖSTERİMİ	24
Metin İçinde Kaynak Gösterimi	24
Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Çalışmaların Gösterimi	24
Aynı Soyadlı Yazarların Çalışmalarının Gösterimi	26
Yazarı Belli Olmayan Çalışmaların Gösterimi	26
Aynı Parantez İçinde İki ya da Daha Fazla Çalışmanın Gösterimi	26
İkincil Kaynakların Gösterimi	27
Klasik/Çok Eski Çalışmaların Gösterimi	27
İnternet Sitelerindeki Kaynakların Gösterimi	28
Kaynaklar Sayfasında Kaynak Gösterimi	28
Kitap	28
Tek Yazarlı Kitap.	29
Çok Yazarlı Kitap.	29
Çeviri Kitap.	29
Editörlü Kitapta Bölüm.	30
Editörlü Çeviri Kitapta Bölüm.	30
Tüzelkişi Yazarlı Kitap.	30
Ansiklopedi ya da Sözlük.	31
Makale	31
Tek Yazarlı Dergi Makalesi.	31
Çok Yazarlı Dergi Makalesi (Altı ve Daha Az).	32
Çok Yazarlı Dergi Makalesi (Yedi ve Daha Fazla).	32
Baskıda Olan Makale.....	32
Popüler Dergi Makalesi.	33

Yazarı Belirtilmiş Gazete Makalesi.	33
Yazarı Belirtilmemiş Gazete Makalesi.	33
Bildiri	34
Yayımlanmamış Bildiri.	34
Yayımlanmış Bildiri.	34
Yayımlanmamış Tez	34
KAYNAKLAR.....	36
EKLER	
EK 1. Tez Şablonu	
EK 2. Tez Kontrol Listesi	
EK 3. Tezsiz Yüksek Lisans Projesi Dış Kapak Şablonu	
EK 4. Yüksek Lisans Tezi Dış Kapak Şablonu	
EK 5. Doktora Tezi Dış Kapak Şablonu	

ÖNSÖZ

Bilimsel çalışmaların son aşaması, “araştırmanın raporlaştırılması”dır. Araştırmanın her aşamasını başarılı bir şekilde yürüten birçok araştırmacının raporlaştırma aşamasına geldiğinde zaman zaman zorlandığı gözlenmektedir. Aynı durum lisansüstü tez yazım aşamasında olan öğrenciler için de söz konusu olabilmektedir. Tezlerin yazımında bilimsel standartları gerçekleştirmek, dizgeselliği (sistematiği) sağlamak ve öğrencilere özellikle tezin raporlaştırılması sürecinde yaşanan güçlüklerle baş etmede yol gösterici olmak üzere lisansüstü eğitim ve öğretim veren enstitüler tarafından tez yazım kılavuzları ya da yönergeleri hazırlanmaktadır.

Günümüzde yasal bir zorunluluğa da dönüşen “Tez Yazım Kılavuzu” hazırlama geleneğini kurulduğu ilk yıllardan itibaren Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü de benimsemiştir. Ancak tez yöneten öğretim üyelerinden ve tez aşamasında olan öğrencilerden önceki tez yazım kılavuzuna ilişkin kimi sorunlar, eleştiriler ve değişiklik önerilerinin Enstitümüz yönetimine iletilmesi durumunda tez yazım kılavuzunun güncellenmesi zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Her bilimsel çalışmanın olduğu gibi tez yazım kılavuzlarının da kullanıcılarının istek ve gereksinimlerini giderebilecek, sorularına cevap verebilecek ve uluslararası bilimsel araştırma raporlaştırma ölçütlerini yakalayabilecek bir niteliğe kavuşması için belli aralıklarla güncellenmesi ve dolayısıyla yeni baskılarının yapılması bir gerekliliktir. Kuruluşundan itibaren Enstitümüzün yönetiminde görev alan tüm yöneticiler bu gereklilik doğrultusunda akademisyenlerden oluşan komisyonlar aracılığıyla zaman zaman tez yazım kılavuzlarını yenileme yoluna gitmişlerdir. Benzer bir gereksinim yeniden kendini gösterince, Enstitümüz bünyesinde tez yazım kılavuzunu güncelleyecek bir komisyonun oluşturulması kaçınılmaz olmuştur.

Enstitümüz yönetimi tez yazım kılavuzu güncelleme komisyonu ile ilgili çalışmalarına 06.09.2018 tarih ve 98761816-302.99-E.3434 sayılı yazısı ile Ölçme ve Değerlendirme Programı öğretim üyelerinden Prof. Dr. Ömay Çokluk Bökeoğlu’nu komisyon başkanı olarak görevlendirerek başlamıştır. Enstitümüzün 02.10.2018 tarih ve 38/846 sayılı kararına istinaden 05.10.2018 tarih ve 98761816-806.01.03-E.3972 sayılı yazısı ile bu komisyonda

Türkçe Eğitimi programı öğretim üyesi Prof. Dr. Canan Aslan'ın, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık programı öğretim üyesi ve Enstitümüz müdür yardımcısı Dr. Öğretim Üyesi Gökhan Atık'in ve Eğitim Yönetimi programı araştırma görevlisi Burcu Toptaş'ın da görev alması kararlaştırılmıştır. Belirtilen görevlendirme yazıları ile Ekim 2018'de çalışmaya başlayan komisyon üyeleri her hafta düzenli toplantılar yaparak bu süreci tamamlamışlardır.

Tez Yazım Kılavuzu ile ilgili çalışmalara Enstitümüzde özellikle bilimsel araştırma yöntemleri konusunda dersler veren ve lisansüstü tez danışmanlığı bulunan öğretim üyeleri ile tez yazma aşamasında olan öğrencilerin bir önceki kılavuza ilişkin eleştiri ve önerilerinin yazılı olarak alınması ve çözümlenmesiyle başlanmıştır. Gelen görüşlerin ağırlıklı olarak “tez kapaklarının düzenlenmesi”, “tezin ana ve alt bölümlerinin başlıklandırılması ve yazılması”, “sayfa numaraları ile tablo, şekil ve görsellerin gösterimi”, “kaynakların yazımı” gibi konulara odaklandığı görülmüş ve kılavuza yönelik çalışmalar öncelikle bu görüşlere karşılık gelecek biçimde gerçekleştirilmiştir. Tekrar belirtmek gerekir ki eski tez yazım alışkanlıklarından tamamen uzaklaşmamak ve dolayısıyla kafa karışıklığına yol açmamak için komisyon bir önceki tez yazım kılavuzunu gözden geçirerek yeniden düzenlemeyi tercih etmiş; yeni baştan bir kılavuz yazma yoluna gitmemiştir. Komisyon çalışmalarını yürütürken eğitim bilimleri ve sosyal bilimler alanlarındaki bilimsel araştırmaların raporlaştırılmasındaki uluslararası ölçütleri göz ardı etmemek için Amerikan Psikoloji Derneği (American Psychological Association) Yayın Kılavuzu'nun güncel baskısını (6.

Baskı) dikkate almıştır. Ayrıca farklı üniversitelerin eğitim bilimleri enstitülerinde hazırlanan tez yazım kılavuzlarını da incelemiştir.

Güncellenmiş “Tez Yazım Kılavuzu” dört bölümden oluşmuştur. Bunlar “Giriş”, “Tezin Genel Biçimsel Özellikleri”, “Tezin Bölümleri” ve “Tezde Kaynak Gösterimi”dir. Tez yazımında yol göstericiliği artırması için Komisyon yalnızca kılavuzu yazmakla yetinmemiş; kılavuza ek olarak, kılavuzda belirtilen biçimsel özelliklere uygun olarak hazırlanmış “Tez Şablonu”nu, tezdeki hataları en aza indirmek üzere tezin teslimi sırasında öğrenci tarafından doldurulacak ve öğrenci ile danışman tarafından imzalanacak “Tez Kontrol Listesi”ni ve “Tez Kapak Şablonları”nı da düzenlemiştir.

Komisyonun hazırladığı taslak “Tez Yazım Kılavuzu” ve ekleri, hem Enstitümüzde tez yöneten öğretim üyelerinin ve tez aşamasında olan bir grup öğrencinin bireysel e-posta adreslerine gönderilerek görüşlerini bildirmeleri istenmiş hem de resmi yollarla anabilim dallarının görüşüne sunulmuştur. Öğretim üyelerinden ve lisansüstü öğrencilerden gelen geri bildirimleri değerlendirmek üzere çalışmalarını bir süre daha devam ettiren komisyon, gelen tüm görüşleri olabildiğince dikkate alarak, ortak bir paydada birleştirerek ve uzlaşarak “Tez Yazım Kılavuzu”na son biçimini vermiştir.

Dört aylık yoğun bir çalışma sonunda güncellenmiş Tez Yazım Kılavuzu’nu ve eklerini ortaya koyan komisyon üyeleri Prof. Dr. Ömay Çokluk Bökeoğlu’na, Prof. Dr. Canan Aslan’a, Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Atık’e ve Arş. Gör. Burcu Toptaş’a Enstitümüz adına en içten teşekkürlerimi sunarım. Kılavuzun hazırlanma sürecinin her aşamasında görüşlerini paylaşarak komisyona destek veren değerli öğretim üyelerimize ve öğrencilerimize de çok teşekkür ederim.

Güncellenmiş Tez Yazım Kılavuzu’nun öğretim üyelerimize ve öğrencilerimize yararlı olmasını umuyor, saygılarımı sunuyorum.

Şubat, 2019

Prof. Dr. Yasemin KARAMAN KEPENEKÇİ

Ankara Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürü

BÖLÜM 1

GİRİŞ

Lisansüstü çalışmaların bir gereği ve parçası olarak hazırlanan tezler; lisansüstü öğrenim sürecinin son ürünüdür. Elde edilecek bu ürünün niteliğinin artırılması ve anlam birliğinin sağlanması amacıyla standartlaştırılması önemlidir. Bu doğrultuda biçimsel bütünlüğün sağlanması, tutarlılığın gösterilmesi ve etik ilkeler doğrultusunda çalışmaların gerçekleştirilmesi için gereken kurallar, “kılavuzlar” ile belirlenmektedir.

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü lisansüstü programlarına kayıtlı öğrencilere yol göstermek amacıyla hazırlanan bu kılavuzda, tez yazımıyla ilgili biçimsel özelliklere ve yazım kurallarına yer verilmiştir. Bu kılavuz yüksek lisans¹ ve doktora programlarında hazırlanacak tezlerin yazımına ilişkin bilgileri kapsamaktadır. Çalışmaların nicel, nitel ya da karma oluşlarına göre alt başlıklarda gerekli düzenlemelerin yapılmasına olanak sağlanmıştır.

Tez yazımında, özellikle biçimsel konularda öğrencilere kolaylık sağlaması için Tez Yazım Kılavuzu’ndaki açıklamalar doğrultusunda örnek bir “Tez Şablonu” dosyası hazırlanmıştır. Tez aşamasındaki öğrencilerin tezlerini bu şablon üzerinde yazmaları önerilir (EK 1). Tezin savunulmak üzere Enstitüye teslim edilmesi aşamasında hem öğrenci hem de danışman tarafından imzalanması gereken “Tez Kontrol Listesi” de EK 2’de sunulmuştur.²

Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu’nun hazırlanmasında Amerikan Psikoloji Derneği (American Psychological Association [APA]) Yayın Kılavuzu’nun güncel baskısı (6. Baskı) esas alınmış; ancak başlıklandırma sistemi, tablo/şekil/grafik adlarının ve içindeki sözcüklerin yazımı ile kaynaklardaki yapıt adlarının yazımında Türkçenin yazım kuralları göz önünde bulundurulmuştur.

¹ Tezsiz Yüksek Lisans Programları başta olmak üzere, yüksek lisans tezinin zorunlu olmadığı anabilim dallarında hazırlanan projeler de, bu Tez Yazım Kılavuzu’na uygun olarak hazırlanmalıdır.

² Tezsiz Yüksek Lisans projelerinin Enstitüye tesliminde de, bu Kontrol Listesi’nin doldurulması gerekmektedir.

Tez Yazım Kılavuzu dört bölümden oluşmuştur. İlk bölüm olan “Giriş”in ardından, ikinci bölümde “Tezin Genel Biçimsel Özellikleri”, üçüncü bölümde “Tezin Bölümleri” ve son bölümde de “Tezde Kaynak Gösterimi” konuları ele alınmıştır.

BÖLÜM 2

TEZİN GENEL BİÇİMSEL ÖZELLİKLERİ

Tezler biçimsel kurallara uygun olarak raporlaştırılmalıdır. Bu biçimsel kuralların yanı sıra tezlerde Türkçenin yazım ve noktalama kurallarına uyulmalı; metin, üçüncü tekil kişi ve geniş zaman kipiyle yazılmalıdır. Buna karşın benimsenen yaklaşıma göre bazı araştırmalarda birinci tekil kişi ve diğer zaman kipleri de kullanılabilir. Tezlerin yazım dili, programlarda esas alınan eğitim ve öğretim diliyle aynı olmalıdır. Diğer bir deyişle, programın eğitim ve öğretim dili Türkçe ise tezler Türkçe; İngilizce ise İngilizce yazılmalıdır. Devam edilen program gereği tezin İngilizce yazılmasının zorunlu olduğu durumlarda, mevcut Tez Yazım Kılavuzu’nun ölçütleri ve kuralları dikkate alınarak tez İngilizce olarak yazılmalıdır. Bu bölümde kâğıt özelliklerine ilişkin ölçütler ile metin içi biçimsel kurallara ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Kâğıt Özellikleri

Tez çıktıları alınırken; A4 boyutunda, birinci kalite hamur beyaz renk kâğıt kullanılmalıdır.

Metin İçi Biçimsel Özellikler

Bu bölümde; kâğıt kullanımı ve yazı alanı, sayfa numarası verme, yazı karakteri ve boyutu, satır aralığı, paragraflar, başlık sistemi, formüller ve eşitlikler, rakamlar, alıntılar ve dipnotlar ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Kâğıt Kullanımı ve Yazı Alanı

Tezin ana bölümü (tez metni) ile kaynaklar, ekler vb. tüm bölümler dâhil olmak üzere tümü 150 sayfadan az ise kâğıdın tek yüzüne, 150 sayfadan fazla ise kâğıdın hem ön hem de arka yüzüne basılmalıdır. Arkalı önlü baskılarda, tezin ön bölümünün (ön sayfalar) ana bölüme kadar tek yüze basılması gerekmektedir. Yazı alanı, kâğıdın sol ve sağ kenarlarından 3 cm, üst ve alt kenarlarından ise 2.5 cm boşluk bırakılacak biçimde düzenlenmelidir. Ön (Önsöz, İçindekiler vb.) ve arka (Kaynaklar, Ekler vb.) bölümlerdeki başlıklar ile ana bölümdeki bölüm başlıklarının (Giriş, Yöntem vb.) yer aldığı sayfalarda başlık, üstten 2.5 satır aralığında tek boşluk bırakıldıktan sonra yazılmalıdır.

Sayfa Numarası Verme

Sayfa numaraları, tezin bütününde Times New Roman yazı karakterinde ve 12 punto büyüklüğünde olmalı, ortalanmış olarak sayfanın altında verilmelidir. Tezin ön bölümü küçük harf Romen rakamları (i, ii, iii, iv, ...) ile yine ortalanmış olarak numaralandırılmalıdır. Kapak sayfası ve onay sayfasında sayfa numarası yazılmamalı; ancak sonraki sayfa (Etik İlkelere Uygunluk Bildirimi) “iii” ile başlayarak devam etmelidir. Tezin ana metninin ilk sayfasından eklerin sonuna kadar 1, 2, 3, 4, ... gibi rakam sistemi kullanılmalıdır.

Yazı Karakteri ve Boyutu

Tez, Times New Roman yazı karakterinde ve 12 punto büyüklüğünde yazılmalıdır. Yazı karakteri ve punto büyüklüğü bakımından metin içinde tutarlılık olmalıdır. Tablolar, şekiller, görseller ve eklerin punto büyüklükleri için ilgili başlıklardaki açıklamalara bakınız.

Satır Aralığı

Metin içinde 1.5 satır aralığı, tablo ve eklerin yazımında tek satır aralığı bırakılmalıdır. Her bir kaynak kendi içinde tek satır aralığında yazılmalı, kaynaklar arasında tek satır aralığı ve 0 nk boşluk bırakılmalıdır. Doğrudan alıntılarda kullanılacak satır aralıkları için “Alıntılar” başlığını inceleyiniz.

Paragraflar

Metin, soldan ve sağdan iki yana yaslanarak yazılmalıdır. Paragrafların ilk satırlarındaki girinti yedi harf genişliğinde olmalı; paragraflar arasında boşluk bırakılmamalıdır. Paragraflar tek cümleden oluşmamalıdır. Yeni sayfaya geçerken paragrafin bölünmesi söz konusuysa sayfa sonunda en az iki satırlık cümle bulunmasına dikkat edilmelidir.

Başlık Sistemi

Tezde ana başlığın yanı sıra beş alt başlık sistemi yer almalıdır. Alt başlıkların yazım kurallarına ilişkin bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1

Başlık Sistemi

Başlık Düzeyi	Biçim
Ana Başlık	ORTALANMIŞ, KOYU, TÜM HARFLER BÜYÜK
Düzyey 1	Ortalanmış, Koyu, Her Sözcüğün İlk Harfi Büyük
Düzyey 2	Sola Yash, Koyu, Her Sözcüğün İlk Harfi Büyük
Düzyey 3	Girintili, Koyu, Her Sözcüğün İlk Harfi Büyük, Nokta ile Biter. Metin noktadan sonra devam eder.
Düzyey 4	<i>Girintili, Koyu, İtalik, Her Sözcüğün İlk Harfi Büyük, Nokta ile Biter.</i> Metin noktadan sonra devam eder.
Düzyey 5	<i>Girintili, İtalik, Her Sözcüğün İlk Harfi Büyük, Nokta ile Biter. Metin noktadan sonra devam eder.</i>

Kaynak. APA Yayın Kılavuzu, 2010

APA Yayın Kılavuzu'nun 6. Baskısına göre üçüncü, dördüncü ve beşinci düzey başlıklarda yalnızca ilk sözcüğün ilk harfi büyük, diğer sözcüklerin ilk harfleri küçük yazılmalıdır. Ancak bu durum Türkçenin yazım kurallarına uymadığından tezlerde üçüncü, dördüncü ve beşinci düzey başlıklardaki tüm sözcüklerin ilk harfleri büyük yazılmalıdır.

Daha çok başlık düzeyinin olduğu durumlarda başlıklar numaralandırılarak kullanılabilir. Başlık ve bir önceki metin arasında iki, başlık ile başlığa ait metin arasında tek satır aralığı boşluk bırakılmalıdır. Bütün ana ve alt başlıklardan sonra en az iki satırlık açıklayıcı bir giriş paragrafı olmalıdır.

Formüller ve Eşitlikler

Formüller ve eşitlikler uygun programlarda hazırlanarak sunulmalıdır. Eğer atıfta bulunuluyorsa, formülün ya da eşitliğin numarası belirtilmelidir. Her bir formül ve eşitlik parantez (ayraç) içinde numaralandırılmalı, bu numara sağa yaslı olarak yazılmalıdır. Formüllerin ve eşitliklerin yazımına yeni bir satırdan başlanılmalı; öncesinde ve sonrasında 1.5 satır aralığı korunmalıdır. İstatistiksel verilerin gösterimi için APA Yayın Kılavuzu'nun 6. Baskısına başvurulmalıdır. Tezin yazımında istatistiksel simgelerin gösterimi *italik* olarak verilmelidir. Örneğin; *p*, *r*, *t*, *f*, *n*, *N*, *F*, *Ss* gibi.

Rakamlar

Metin içinde tek basamaklı sayılar yazıyla (bir, iki, üç gibi); iki basamaklı sayılar ise rakamla (10, 11, 12 gibi) yazılmalıdır. Sıralama belirten durumlarda her sayı rakamla (1., 2., 3. gibi) yazılmalıdır. Ondalık sayıların gösteriminde nokta kullanılmalı ve zorunlu durumların dışında noktadan sonra iki basamağa (5.25, 7.86, 3.62 gibi) yer verilmelidir.

Cümleye rakamla başlanmamalı, rakamla başlanması zorunlu durumlarda ise rakam, yazıyla yazılmalıdır.

Alıntılar

Metin içinde üç veya daha az satırdan oluşan kısa ve doğrudan alıntılar “tırnak işareti içinde” (italik değil) verilmelidir. Üç satırı geçen (blok) doğrudan alıntılar, metnin bir alt satırına geçilerek tek satır aralığında, yedi harf genişliğinde soldan girintili ve tırnak işareti içine alınmadan (italik değil) yazılmalıdır. Şiirden yapılan alıntılar iki veya daha uzun satırdan oluşuyorsa metinden ayrı, değiştirilmeden, tek satır aralığında, ortalanmış biçimde ve tırnak işareti içine alınmadan (italik değil) yazılmalıdır.

Örnek:

Söyle Sevda İçinde Türkümüzü

Söyle sevda içinde türkümüzü
Aç bembeyaz bir yelken
Neden herkes güzel olmaz
Yaşamak bu kadar güzelken?
İnsan, dallarla, budaklarla bir
Aynı maviliklerden geçmiştir.
İnsan nasıl ölebilir,
Yaşamak bu kadar güzelken?

(Dağlarca, 2013, 13)

Dipnotlar

Tez yazarı, gerekli durumlarda dipnot kullanabilir. Dipnot numarası verirken yazarın isteğine bağlı olarak 1, 2, 3, 4, ... gibi rakamlar veya yıldız (*) işareti kullanılabilir. Dipnotlar; Times New Roman yazı karakterinde, 10 punto büyüklüğünde, iki yana yaslanarak ve tek satır aralığında yazılmalıdır. Birden fazla dipnot varsa aralarında tek satır aralığı bırakılmalıdır.

BÖLÜM 3

TEZİN BÖLÜMLERİ

Tez “Kapak” dışında “Ön Bölüm”, “Ana Bölüm” ve “Arka Bölüm” olmak üzere üç ana bölümden oluşmaktadır. Aşağıda önce bu bölümlerin alt başlıklarına, daha sonra da bunlara ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

Kapak

Dış Kapak

Başlık

Tez Sırtı

Ön Bölüm

İç Kapak

Onay

Etik İlkeler Uygunluk Bildirimi

Özet

Abstract

Önsöz

İçindekiler

Tablolar Dizini

Şekiller Dizini (Varsa)

Görseller Dizini (Varsa)

Kısaltmalar/Simgeler (Varsa)

Ana Bölüm

Giriş

Problem³

³ Problem başlığı altında ele alınması öngörülen kuramsal ya da kavramsal bilgilerin ve ilgili araştırmaların çok kapsamlı olduğu tezlerde, bu bilgiler “Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar” ya da “Kavramsal Çerçeve ve

Amaç

Önem

Sayıtlılar (Varsa)

Sınırlılıklar

Tanımlar

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu / Çalışma Belgesi / Katılımcılar / Denekler

Verilerin Toplanması

Verilerin Çözümlemesi Bulgular

ve Yorumlar

Sonuçlar ve Öneriler

Sonuçlar

Öneriler

Arka Bölüm

Kaynaklar

Ekler

Benzerlik Bildirimi

Özgeçmiş

Kapak

Bu bölümde; dış kapağa, tezin başlığına/adına ve tezin sırt bölümündeki bilgilerin yazımına ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Dış Kapak

İlgili Araştırmalar” başlığı altında, Giriş bölümünden sonra, ayrı bir bölüm olarak (BÖLÜM 2) verilebilir. Böyle tezlerde Yöntem BÖLÜM 3, Bulgular ve Yorum BÖLÜM 4, Sonuç ve Öneriler ise BÖLÜM 5 olarak numaralandırılır.

Tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans ve doktora programları için farklı dış kapak şablonları kullanılmaktadır (EK 3, EK 4, EK 5). Dış kapak; kurum adı (Üniversite/Enstitü, Anabilim Dalı, Program), tezin başlığı/adı, tezin düzeyi (Tezsiz Yüksek Lisans/Yüksek Lisans/Doktora), tez yazarının adı ve soyadı, şehir adı ve tarih (AY ve YIL) olmak üzere beş öğeden oluşur. Dış kapak, yazı alanı ortalanmış olarak düzenlenmelidir.

Dış kapak sayfasında aşağıdaki kurallara dikkat edilmelidir:

- Üniversite ve enstitü adı Times New Roman yazı karakterinde 18 punto büyüklüğünde, tümü büyük harflerle, koyu ve tek satır aralığında yazılmalıdır.
- Anabilim dalı, program, tezin başlığı/adı, tezin düzeyi (yüksek lisans, doktora gibi), yazarın adı ve soyadı Times New Roman yazı karakterinde ve 16 punto büyüklüğünde, tümü büyük harflerle, koyu ve tek satır aralığında yazılmalıdır.

Şehir adı ve tezin savunulduğu tarih (AY ve YIL) Times New Roman yazı karakterinde, 12 punto büyüklüğünde, tümü büyük harflerle, koyu ve tek satır aralığında yazılmalıdır. Tezin kapak sayfasındaki tarihten “tezin savunulduğu tarih” anlaşılmalıdır.

Tezin Başlığı/Adı

Başlık; tezin içeriğini yansıtmalı, 15 sözcüğü geçmemeli ve ters piramit (gittikçe daralan satırlar) biçiminde yazılmalıdır. Başlıktaki sözcük sayısı zorunlu durumlarda Enstitü onayı alınmak koşuluyla 20 sözcüğe kadar çıkarılabilir. Başlık; matematiksel formül, parantez içi açıklama, simge ve kısaltma içermemeli; başlıkta “... Konusuna İlişkin Bir Çalışma”, “... Konusuna İlişkin Bir Araştırma”, “... İli Örneği”, “... Açısından İncelenmesi”, “... Sınıf Ders Kitabı Örneği” gibi ifadelerle yer vermekten olabildiğince kaçınılmalıdır.

Tez Sırtı

Tezin sırtında yukarıdan aşağıya doğru sırasıyla; tez yazarının adı ve soyadı, tezin başlığı ile kabul edildiği yıl yer almalıdır. Sırt yazısı Times New Roman yazı karakterinde ve 12 punto büyüklüğünde yazılmalıdır (EK 3, EK 4, EK 5).

Ön Bölüm

Bu bölümde, tüm başlıklar ayrı sayfalarda (iç kapak dahil) yer almalıdır. Başlıklar ortalanmalıdır.

İç Kapak

İç kapağın düzeni, dış kapağın düzeni ile aynı olmalı; dış kapaktan farklı olarak tez yazarının adı ve soyadından sonra, danışmanın unvanıyla birlikte adı ve soyadı, Times New Roman yazı karakterinde, tümü büyük harfle ve 14 punto büyüklüğünde yazılmalıdır. Dış kapak ile iç kapak arasında boş bir sayfa olmalı, boş sayfadan sonra Ankara Üniversitesi belirtkesinin (amblem) olduğu sayfa yer almalıdır.

Onay

Onay sayfasına jüri üyeleri ve enstitü müdürü tarafından mavi mürekkepli kalemle ıslak imza atılmalıdır. Bu sayfada, jüri üyelerinin unvanları, adları ve soyadlarının el yazısıyla değil, bilgisayarda yazılması gerekir.⁴ Onay sayfalarında tezsiz yüksek lisans, tezli yüksek lisans veya doktora programları için farklı biçimler kullanılmaktadır.

Etik İlkeler Uyumluk Bildirimi

Yazar tarafından “Etik İlkeler Uyumluk Bildirimi” sayfasına mavi mürekkepli kalemle ıslak imza atılmalıdır.

⁴ Tezsiz yüksek lisans projelerinde bu sayfada danışmanın unvanı, adı ve soyadının el yazısıyla değil, bilgisayarda yazılması gerekir.

Özet

Özet⁵; araştırmanın amacını, yöntemini, önemli sonuçlarını kapsayacak biçimde, 200–250 sözcük arasında olmalıdır. Özet Times New Roman yazı karakterinde, 12 punto büyüklüğünde, iki yana yaslı ve 1.5 satır aralığında yazılmalıdır. Özet; kaynak, grafik, şekil vb. bilgileri içermemelidir. Özet sonunda en az üç, en fazla beş anahtar sözcük bulunmalıdır.

Abstract

Türkçe özetin İngilizce çevirisi⁶ olmalıdır. Anahtar sözcüklerin İngilizce karşılıkları da sonuna eklenmelidir. Abstract Times New Roman yazı karakterinde, 12 punto büyüklüğünde, iki yana yaslı ve 1.5 satır aralığında yazılmalıdır. Abstract sonunda en az üç, en fazla beş anahtar sözcük bulunmalıdır.

Önsöz

Önsözde; tez konusu, tez süreci vb. gibi önemli noktalara vurgu yapılmalı, akademik olarak katkıda bulunan kişilere ve kurumlara, kendilerinden izin alınarak teşekkür edilmelidir. Önsöz Times New Roman yazı karakterinde, 12 punto büyüklüğünde, iki yana yaslı ve 1.5 satır aralığında yazılmalıdır. Önsözden sonra istenirse bir sayfa olmak üzere ithaf (sunma, armağan etme) sayfası eklenebilir. İthaf sayfası kısa ve öz şekilde, Times New Roman yazı karakterinde, 12 punto büyüklüğünde, *italik* ve sağa yaslı şekilde yazılmalıdır.

İçindekiler

İçindekiler metin içindeki başlıklarla, ad ve başlık düzeyleri açısından tutarlı olmalıdır. Bölüm başlıklarına yazı alanı kenarından başlanmalıdır. Her başlık düzeyi, bir

⁵ İngilizce yazılmış tezlerde bu başlık “Abstract” olarak verilmelidir.

⁶ İngilizce yazılmış tezlerde bu başlık “Özet” olarak verilmeli ve bu başlıktaki bilgiler Türkçe yazılmalıdır.

önceki başlık düzeyinden dört harf genişliğinde girintili olarak, tek satır aralığında yazılmalıdır. Eklere ilişkin başlıklar ve sayfa numaraları da belirtilmelidir.

Tablolar Dizini

Tablolar metin içinde söz edildikleri sırayla ve tablo numaraları 1, 2, 3, 4, ... gibi rakamlarla numaralandırılarak verilir. Tablo numarası ve adları tablonun üstünde, aralarında bir satır boşluk bırakılarak sola yaslı ve 12 punto büyüklüğünde olmalıdır. İlk satıra tablo numarası, normal (dik) ve sola yaslı, ikinci satıra tablo adı yine sola yaslı ve *italik* olarak yazılmalıdır. Tablo adları çok kısa ya da çok uzun olmamalıdır. Tablolar olabildiğince sayfanın başında ya da sonunda yer almalıdır.

Metin içinde “yukarıdaki tablo”, “aşağıdaki tablo” gibi ifadeler yerine tablo numarası (Tablo 1, Tablo 2 gibi) kullanılmalıdır. Tablo içindeki bilgiler; tek satır aralığında, Times New Roman yazı karakterinde, tezin tümünde aynı punto büyüklüğünde kullanılmak koşuluyla, 10 puntoya kadar küçültülerek yazılabilir. Metin içinde verilebilecek bilgiler tablo olarak sunulmamalı, tablolar gereksiz yere çoğaltılmamalıdır.

Tablonun ilk sütununda yer alan değişkenler, ölçek, kategori adları vb. sola yaslı biçimde verilmelidir. Tablo içinde kullanılan sayılar hücre içinde sağa yaslı ve basamaklarına göre hizalanmış olmalıdır. Ondalık sayıların gösteriminde nokta kullanılmalı ve zorunlu durumların dışında noktadan sonra gelen rakamlar matematik kurallarına uygun olarak iki basamağa yuvarlanmalıdır.

Tabloya ilişkin kaynak bilgisi, tablo altında sola yaslı olarak verilmelidir. Tablo adı ile tablo arasında boşluk bırakılmamalıdır. Tablo adı ile önceki ve sonraki metin arasında iki satır aralığında boşluk bırakılmalıdır. Çalışmada kullanılan istatistiksel teknikler raporlanırken tablolardan yararlanılması durumunda her tekniğin farklı şekilde sunumu göz önüne alınarak APA Yayın Kılavuzu’nun 6. Baskısında belirtilen ölçütler dikkate alınmalıdır. Aşağıda bir tablo örneği verilmiştir:

Tablo X

Çalışma Grubundaki Öğrenci Sayılarının Bölümlere Göre Dağılımı

<u>Bölüm</u>	<u>f</u>	<u>%</u>
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği	46	15.38
Okul Öncesi Öğretmenliği	47	15.73
Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	90	30.10
Sosyal Bilgiler Öğretmenliği	43	14.38
<u>Zihin Engelliler Öğretmenliği</u>	<u>73</u>	<u>24.41</u>
<u>Toplam</u>	<u>299</u>	<u>100.00</u>

Boyutları bir sayfayı geçen tablo, yazı alanının dışına taşmadan yan döndürülerek sunulabilir ya da tablo bölünerek bir sonraki sayfadan devam edilebilir. Boyutları bir sayfayı geçen bölünmüş tablolarda, tablonun ilk bölümünde, tablonun altına parantez içinde “(Devam ediyor)” açıklaması eklenir. Sonraki sayfada devam eden bölümün başına ise aynı şekilde tablo numarası ve yanına kısaca “(Devam)” yazısı eklenir, altına da tablo adı *italik* olarak yazılır. Ancak tablo içi başlıklar mutlaka bulunmalıdır. Tablo bir kaynaktan doğrudan alınmış ya da uyarlanmış ise tablonun altında alınan kaynak belirtilmelidir. Tablo, tezin biçimsel düzenini ve görünümünü bozacak şekilde (örneğin görsellerin önünde ve arkasında gereksiz boşluk bırakmak gibi) hazırlanmamalıdır. Aşağıda bir tablonun bir sayfaya sığmaması durumunda, nasıl bölüneceğini ve bir sonraki sayfadan nasıl devam edeceğini gösteren bir örnek verilmiştir:

Tablo Y

Yıllara Göre Lisansüstü Tez Sayılarının Dağılımı

Yıl	Yüksek Lisans				Doktora			
	Evren		Örneklem		Evren		Örneklem	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
2000	70	1.85	10	1.50	20	2.60	4	2.15
2001	191	5.04	28	4.20	26	3.38	7	3.76
2002	369	9.74	51	7.66	41	5.32	11	5.91
<u>2003</u>	<u>458</u>	<u>12.09</u>	<u>79</u>	<u>11.86</u>	<u>69</u>	<u>8.96</u>	<u>15</u>	<u>8.06</u>

(Devam ediyor)

Tablo Y (Devam)

Yıllara Göre Lisansüstü Tez Sayılarının Dağılımı

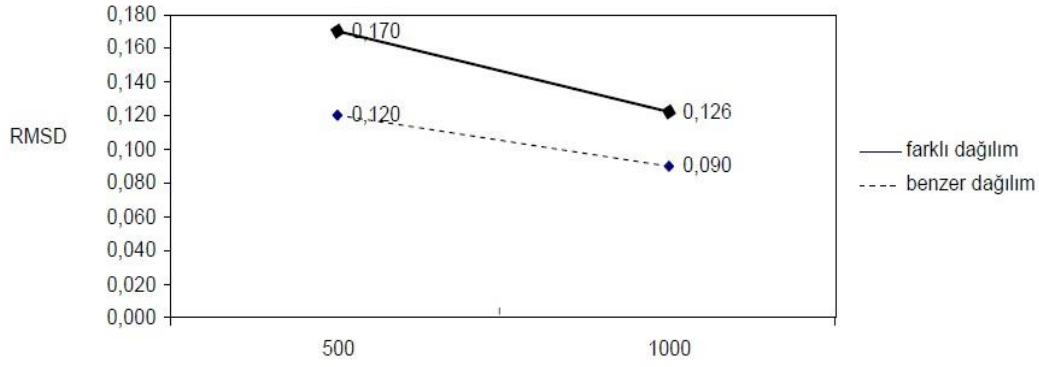
Yıl	Yüksek Lisans				Doktora			
	Evren		Örneklem		Evren		Örneklem	
		%		f	f	%	f	%
2004					439	11.59	73	10.96
					64	8.31	19	10.22
2005					495	13.06	98	14.71
					80	10.39	18	9.68
2006					631	16.95	119	17.87
					120	15.58	26	13.98
2007					588	15.52	107	16.07
					176	22.86	44	23.66
2008	548	14.46	101	15.17	174	22.60	42	22.58
Toplam	3789	100.0	666	100.00	770	100.00	186	100.0

Kaynak. Yazarın soyadı, yılı, sayfa numarası

Tablolarda verilen istatistiksel simgeler *italik* yazılmalıdır. Tablolar Dizisinde belirtilen tablo numaraları ve tablo adları, metin içindeki tablo numaraları ve tablo adları ile tutarlı olmalıdır. Tezde tablo kullanılmamış ise “Tablolar Dizini” sayfası bulunmaz.

Şekiller Dizini (Varsa)

Şekil adları olabildiğince kısa, tek satırı geçmeyecek biçimde, şeklin altında ve sola yaslı olarak yer almalıdır. Şekil numarası *italik*, şekil adı ise normal (dik) yazılmalıdır. Şekil ve şekil adı arasında tek satır boşluk olmalıdır. Şekiller olabildiğince sayfanın başında ya da sonunda yer almalıdır. Aşağıda bir şekil örneği verilmiştir:

Şekil X. Ortalama-Standart Sapma Yöntemine Ait RMSD Değerleri

Kaynak. Yazarın soyadı, yılı, sayfa numarası

Şekiller dizininde belirtilen şekil numaraları ve şekil adları, metin içindeki şekil numaraları ve şekil adları ile tutarlı olmalıdır. “Şekiller Dizini” sayfası, “Tablolar Dizini” sayfasına benzer biçimde düzenlenmelidir. Şekiller, üç ve daha az sayıda ise ayrı sayfada verilmemeli, tablolar dizininin altına yine başlık yazılarak verilmelidir. Tezde şekil kullanılmamış ise “Şekiller Dizini” sayfası bulunmaz. Şekillerde herhangi bir renklendirme, gölgelendirme gibi bir işlem yapılmamalıdır.

Görseller Dizini (Varsa)

Şekil kapsamı altında değerlendirilemeyecek kimi görseller (fotoğraf, gazete haberi, resim, portre, afiş vb.) “Görseller Dizini” başlığı altında verilebilir. Görsel adları olabildiğince kısa, tek satırı geçmeyecek biçimde, görselin altında ve sola yaslı olarak yer almalıdır. Görsel numarası *italik*, görsel adı ise normal (dik) yazılmalıdır. Görsel ve görsel adı arasında tek satır boşluk olmalıdır. Araştırma amacı açısından önemli ise, bu tür görseller tezde özgün rengiyle gösterilmelidir. Görseller olabildiğince sayfanın başında ya da sonunda yer almalıdır.

Görseller dizininde belirtilen görsel numaraları ve görsel adları, metin içindeki görsel numaraları ve görsel adları ile tutarlı olmalıdır. Görseller, üç ve daha az sayıda ise ayrı sayfada verilmemeli, öncelikle şekiller dizininin altında, şekiller dizinin olmadığı durumlarda

ise tablolar dizininin altında yine alt başlık yazılarak verilmelidir. Tezde görsel kullanılmamış ise “Görseller Dizini” sayfası bulunmaz.

Kısaltmalar/Simgeler (Varsa)

Tezde kısaltılmasına gereksinim duyulan kurum, kuruluş, ölçme aracı adları vb. kullanıldığında bunlar tez içinde ilk geçtiği yerde açık biçimde yazılmalı ve kısaltması parantez içinde verilmeli, sonrasında tezin bütününde adın kısaltılmış biçimi kullanılmalıdır.

Ana Bölüm

Ana bölüm; yüksek lisans tezlerinde 30000, doktora tezlerinde 60000 sözcüğü geçmemelidir.⁷ Çalışmanın doğası gereği (örneğin nitel çalışmalarda) sözcük sayısı %10 artırılabilir. Her bir bölümde ana bölüm başlıkları “BÖLÜM 1”, “BÖLÜM 2” ve “BÖLÜM 3” biçiminde numaralandırılmalıdır. Bölümlerin altındaki başlıklar ve alt başlıklar, bilimsel gerekçelerle tezin konusuna, danışmanın, doktora tezinde ise Tez İzleme Komitesi’nin önerisine ya da onayına göre farklılıklar gösterebilir.

Giriş

Giriş bölümü, “Bu bölümde; problem, amaç, önem, sayıtlılar (varsa), sınırlılıklar ve çalışmada geçen kavramların tanımları yer almaktadır.” gibi bir cümle ile başlamalıdır. Aşağıda “Giriş” bölümünde yer alan başlıklara ilişkin kısa açıklamalara yer verilmiştir.

Problem. Problem, çalışmanın amacına uygun kuramsal ya da kavramsal bilgiler ve ilgili araştırmalarla desteklenerek, genelden özele doğru sınırlandırılarak yazılmalı; genel hatlarıyla araştırmanın yürütülme gerekçesini mutlaka içermeli ve araştırmacının kendi özgün problem cümlesi ile bitirilmelidir.

⁷ Tezsiz yüksek lisans projelerinde, ana bölüm 15000 sözcüğü geçmemelidir.

Kuramsal ya da kavramsal bilgilerin ve ilgili araştırmaların çok kapsamlı olduğu tezlerde, bu bilgiler “Kuramsal ereve ve İlgili Araştırmalar” ya da “Kavramsal ereve ve İlgili Araştırmalar” başlığı altında, Giriş bölümünden sonra, ayrı bir bölüm olarak (BÖLÜM 2) da verilebilir. Bu durumda diğer bölümlere devam eden numaralar verilir. İster problemin kapsamında isterse ayrı bir bölüm olarak ele alınsın, ilgili araştırmalar ayrı bir başlık altında değil mutlaka kuramsal ya da kavramsal ereve ile ilişkilendirilerek tartışılmalıdır. Bilgiler ve araştırmalar art arda sıralanarak sunulup bırakılmamalı, sentez içeren bir değerlendirme ile sonuçlandırılmalıdır.

Amaç. Amaç cümlesi, probleme çözüm aramak üzere araştırmanın sonunda ulaşılması istenen hedef ve ilgili değişkenler belirtilerek; somut, genel ve düz cümle biçiminde ifade edilmelidir. Amata, genel amacın yanında ayrıntılı ve ölçülebilir alt amaçlar da bulunmalıdır. Genel amaca ilişkin ayrıntılı alt amaçlar, araştırmanın türüne ve modeline uygun olarak maddeleştirilmiş sorular ya da denenceler biçiminde belirtilir.

nem. nemde bu çalışmanın araştırılmaya değer görülme nedenleri gerekçeleri ile açıklanmalıdır. Bu gerekçeler araştırma sonuçlarının kurama ya da uygulamaya katkıları ile bu sonuçların hangi sorunların çözümünde ve nasıl kullanılabileceği ile ilişkili olarak ele alınmalıdır.

Sayıtlılar (Varsa). Araştırmayı etkileyeceği düşünülen, doğruluğundan büyük ölçüde emin olunan ya da doğru kabul edilen, denenmeyen/denenemeyen yargılar sayıtlı olarak yazılmalıdır. Doğru kabul edilip denenmediği için araştırmada sayıtlıları olabildiğince az sayıda tutmak, gereksiz yere oğaltmamak araştırma sonuçlarının geçerliği açısından önemlidir.

Sınırlılıklar. Araştırmada ele alınan problemin konusuna, değişkenlerine ve araştırmanın yöntemine ilişkin sınırlılıklar olabilir. Bu sınırlılıklar zaman, maliyet ve değişkenlerin kontrolüne bağlı olarak da ortaya çıkabilir. Sınırlılıklar, araştırmacının yapmak

isteyip de çeşitli nedenlerle yapamadığı durumların belirtilmesidir. Araştırma bulguları, verilen sınırlılıklar içinde geçerlidir.

Tanımlar. Araştırmada sık kullanılan, yanlış anlamalara ve değişik yorumlara neden olabilecek kavramların; özellikle de tezin başlığında geçen kavramların tanımları verilmelidir. Tanımlar, belli soyut kavramlara açıklık getirmek amacıyla, ikinci bir yorumu gerektirmeyecek biçimde, açık, ölçülebilir ve araştırmaya özgü olmalıdır. Bu tür tanımlar, işlevsel ya da başka bir deyişle işevuruk (operasyonel) tanımlar olarak adlandırılır. Kavramların kaynak kullanılarak “kavramsal tanımları”nın yapılması söz konusu olabileceği gibi, yine de çalışma açısından değerli ve açıklayıcı tanımların “işevuruk tanımlar” olduğu unutulmamalıdır.

Yöntem

Bu bölümde “Araştırmanın Modeli”, “Evren ve Örneklem/Çalışma Grubu/Çalışma Belgesi/Katılımcılar/Denekler”, “Verilerin Toplanması” ve “Verilerin Çözümlemesi” başlıkları yer almalıdır. Aşağıda, sözü edilen başlıklara ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Araştırmanın Modeli. Araştırmanın amacına ulaşmasını sağlayacak en uygun ve ekonomik veri toplama yolu araştırmanın modelidir. Bu başlık altında öncelikle çalışmanın türüne (nicel, nitel ya da karma) değinilmeli, ardından söz konusu türler içinde yer alan modellerden (desenlerden) hangisine uygun olduğu belirtilmeli ve modelin temel özelliklerinden, seçilme nedeninden ve yararlarından söz edilmelidir.

Evren ve Örneklem / Çalışma Grubu / Çalışma Belgesi / Katılımcılar / Denekler. Bu başlık altında tezin amacına uygun olarak “Evren ve Örneklem”, “Çalışma Grubu”, “Çalışma Belgesi”, “Katılımcılar” ve “Denekler” başlıklarından uygun olan biri kullanılmalı; araştırmada yer alan grubun seçilme sürecine ve bunların temel özelliklerine ilişkin ayrıntılı

bilgilere yer verilmelidir. Evrenden örneklem alma yoluna gidilmişse evren tanımlanmalı, örnekleme yöntemine ve örneklem büyüklüğünün hesaplanmasına ilişkin bilgiler verilmelidir. Ayrıca, evrenin tamamı üzerinde çalışılmışsa evrenin, örneklem alma yoluna gidilmişse örneklemin ya da çalışma grubunun araştırma açısından önemli bazı özelliklerine (değişkenlerine) ilişkin dağılımları (gerekirse tablolar halinde) sunulmalıdır.

Verilerin Toplanması. Bu başlık altında araştırmanın alt amaçlarına dönük olarak veri toplama sürecinde gerçekleştirilen işlemlere ayrıntılı olarak yer verilmelidir. Öncelikle hangi verilere gereksinim duyulduğu ve bu verilerin nasıl toplandığı ya da elde edildiği açıklanmalıdır. Araştırmada belirtilen verilerin toplanmasına ilişkin süreçte yapılan işlemlere (geliştirme, uyarlama, izin/onay alma vb.) değinilmelidir. Araştırma sürecinde yasal izin ve etik kurul onaylarının alındığı belirtilmeli, izin/onay belgelerinin eklerde yer aldığına ilişkin atıflar (EK X, EK Y gibi) yapılarak ilgili belgelerin tezin ekler kısmında yer aldığı ifade edilmelidir.

Araştırmada tek bir veri toplama aracı kullanılmışsa aracın tanıtımına “Verilerin Toplanması” başlığı altında yer verilebilir. Ancak birden fazla araç kullanılmışsa “Veri Toplama Araçları” başlığı biçiminde ayrı bir alt başlık kullanılabilir. “Veri Toplama Araçları” ayrı bir alt başlıkta açıklanacaksa, burada araştırma verilerinin toplanmasında kullanılan araçların tanıtımına yer verilmelidir. Araştırma deneysel ise yapılan işlemin tanıtımı da bu alt başlık altında yapılmalıdır. Deneysel modellerde söz konusu alt başlık, “İşlem” olarak değiştirilebilir. İster araştırmacı ya da başka araştırmacılar tarafından önceden geliştirilmiş ya da uyarlanmış hazır ölçme araçları (ölçek, anket, gözlem, görüşme formu vb.) isterse araştırmacı tarafından araştırma kapsamında geliştirilmiş yeni ölçme araçları kullanılsın, bu araçların geliştirilme amaçlarından, geliştirilme sürecinde yapılan işlemlerden ve psikometrik özelliklerinden (madde sayısı, yanıtlanma biçimi, kayıt şekli, geçerlik-güvenirlilik vb.) söz edilmelidir. Veri toplama araçları önceden geliştirilmiş ya da uyarlanmış ise bu durumda araştırmacı kendi araştırması kapsamında araca ilişkin yaptığı çalışmalar hakkında bilgi vermelidir. Toplanmış verilere ilişkin belgeler (anketler, ölçekler, görüşme formları, ses kayıtları, veri giriş dosyaları vb.) talep edildiği takdirde danışmanlara, tez izleme

komitesi üyelerine ve diğer tez jüri üyelerine sunulmalı ve bu belgeler mezuniyetten itibaren beş yıl saklanmalıdır.

Verilerin Çözümlemesi. Bu başlık altında, araştırmanın alt amaçlarında yer alan her bir sorunun yanıtlanmasına ya da denencelerin test edilmesine karşılık gelen veri çözümleme teknikleri belirtilmeli; tekniğin seçilme gerekçesi ve sayıtlarının test edilmesine ilişkin işlemler yer almalıdır. Çözümleme için benimsenen manidarlık düzeyi ve varsa kullanılan paket programlar da bu bölümde belirtilmelidir.

Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde verilerin çözülmesi sonucunda elde edilen bilgiler, araştırmanın alt amaçlarının verildiği sıraya uygun başlıklar altında bulgular olarak sunulmalıdır. Diğer bir deyişle, bulgular alt amaçlardaki sorulara yanıt olacak şekilde yazılarak açıklanmalıdır. Deneyisel çalışmalarda ise denencelerin kabul edilip edilmediği belirtilmelidir. Araştırmacı bulguları daha anlaşılır duruma getirmek amacıyla gerekli yerlerde tablo, şekil, grafik, fotoğraf vb. kullanılmalıdır. Bulgularda tablo, şekil, grafik, fotoğraf vb. kullanılacaksa, öncesinde bunlara atıf yapılmalıdır. Tablolarda yer alan tüm bilgiler metinde yinelenmemeli, önemli olanlar özetlenerek verilmelidir. Tablolar arka arkaya verilmemeli; tabloya atıf, tablonun sunumu, tablonun açıklanması şeklinde bir sıra izlenmelidir.

Bulguların mutlaka yorumlanması gerekir. Her bulgunun hemen arkasından ayrı paragraflar biçiminde yorumları verilmeli ya da bulgu tartışılmalıdır. Bulgular ne kadar değişik açılardan yorumlanır, tartışılır ve ne kadar çok yönlü değerlendirilirse, yorumun geçerlik olasılığı da o derece artar. Özet olarak belirtmek gerekirse, yorumun son yargı ya da sonuç değil; serbest tartışma olduğu unutulmamalıdır. Dolayısıyla, tezlerde ayrı bir “Tartışma” bölümüne yer verilmemeli; yorumlar tartışma niteliği taşımalıdır.

Verilerin çözülmesiyle elde edilen bulguların araştırmacı tarafından kendi içinde değerlendirilmesi “iç yorum” anlamına gelir. Örneğin, nicel bir araştırmada iç yorum, çözümleme sonuçlarının manidar olup olmadığının araştırmacının değerlendirmesidir.

Bulguların ayrıca, kuramsal ya da kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalarla ilişkilendirilerek yorumlanması veya tartışılması da gerekmektedir. Bu da “dış yorum”dur. Dış yorumlarda tez çalışması ile elde edilen bulguların kuramsal ya da kavramsal çerçeve ve ilgili araştırmalar kapsamında sunulan bilgilerle ne ölçüde desteklendiği üzerinde durulmalı, desteklenmediği durumlarda bunun olası nedenleri tartışılmalıdır. Dış yorumda çalışmanın bilime nasıl bir katkıda bulunduğu mutlaka belirtilmeli ve özgün bölümleri vurgulanmalıdır. Yorumlarda bulguları aşan, aşırı değerlendirmelerden kaçınılmalıdır. İstenirse “Bulgular ve Yorumlar” bölümünün en sonunda bulgularla ilgili genel bir değerlendirmeye ya da tartışmaya da yer verilebilir. Burada araştırmanın bulgularının araştırma probleminin çözümüne katkıları, kurama ve pratiğe etkileri kısaca tartışılabilir.

Sonuçlar ve Öneriler

Bu bölümde “Sonuçlar” ve “Öneriler”e ilişkin bilgiler yer almaktadır. Bölüm iki alt başlık altında açıklanmaktadır.

Sonuçlar. Tez çalışmasından elde edilen sonuçlar, olabildiğince kısa, genel ve anlaşılır bir biçimde yazılmalıdır. Sonuç bölümünün, bulguların bir özeti ya da kısa bir tekrarı olmadığı, bulgulara ilişkin araştırmacının alt amaçları doğrultusunda ulaştığı yargısı olduğu bilinmelidir. Sonuçların, okumayı kolaylaştırması açısından alt amaçlara uygun olarak alt başlıklara ayrılması ve maddeler hâlinde yazılması önerilir.

Öneriler. Bu başlık altında sunulacak öneriler mutlaka araştırmanın sonuçlarından yola çıkılarak yazılmalıdır. Öneriler kurumlara, benzer konularda çalışma yapacak araştırmacılara, uygulayıcılara vb. yönelik olmalıdır. Araştırmacı, kendi çalışmasındaki sınırlılıkları göz önünde bulundurarak sonraki çalışmalar için yararlı olacağını düşündüğü eksikliklerin giderilmesine ve ele aldığı problemin çözümüne ilişkin önerilere yer vermelidir. Araştırmacı, kendi araştırmasından çıkartılması mümkün olmayan, diğer bir deyişle çok genel öneriler yazmamaya dikkat etmelidir. Önerilerin alt başlıklara ayrılması (araştırmacılara ve uygulayıcılara öneriler vb.) ve maddeler hâlinde yazılması önerilir.

Arka Bölüm

Bu bölümde “Kaynaklar”, “Ekler”, “Benzerlik Bildirimi” ve “Özgeçmiş”e ilişkin bilgiler yer almaktadır. Bölüm dört alt başlık altında açıklanmaktadır.

Kaynaklar

Kaynaklarda, metin içinde kullanılan kaynaklar alfabetik (abecesel) olarak verilmelidir. Metin içinde belirtilmeyen/kullanılmayan kaynaklar, kaynaklarda kesinlikle yer almamalıdır. Kaynakların gösterimine ilişkin kurallar aşağıda belirtilmiştir:

- Yazar unvanları kaynaklarda yer almaz.
- Türkçe yazılmış yapıt adlarındaki her sözcük (bağlaçlar hariç) büyük harfle başlar. İngilizce ve diğer yabancı dillerde yazılmış yapıt adlarında APA Yayın Kılavuzu’na uygun olarak yalnızca ilk sözcüğün ilk harfi büyük yazılır, diğer sözcüklerin ilk harfleri ise küçük yazılır. Ancak ülke/şehir (örneğin Turquie, London), kurum (örneğin World Health Organization), ölçek (örneğin Beck Depression Scale) gibi özel adları içeren sözcüklerin tamamının ilk harfleri büyük yazılır.
- Birden çok yazarlı Türkçe yazılmış yapıtlarda, yazarlar virgül ile ayrılır ve son yazardan önce “ve” bağlacı kullanılır. Birden çok yazarlı İngilizce yazılmış yapıtlarda, yazarlar virgül ile ayrılır ve son yazardan önce “, &” bağlacı kullanılır.
- Kitap adları *italik* yazılır.
- Süreli yayınlarda dergi adları *italik* yazılır.
- Yayınevlerinin adları kısaltılmaz.
- Editörlü Türkçe ve İngilizce kitaplarda, editör sayısının tek olduğu durumlarda editörü belirtmek için “(Ed.)” kısaltması kullanılır. Editör sayısının birden fazla olması durumunda Türkçe kitaplarda “(Editörler)” ifadesi, İngilizce kitaplarda ise “(Eds.)” kısaltması kullanılır.
- Çeviri yapıtlarda, yazar adı ve yapıt adından sonra çevirenin adı verilir.
- Baskı bilgisi varsa yapıt adından sonra parantez içinde baskı bilgisi verilir.

- Süreli yayınlarda dergi adından sonra cilt (*italik*), sayı numarası ve sayfa numaraları verilir.
- Makalelerde doi numarası da eklenmelidir. Doi numarası yoksa kaynağın indirildiği internet sitesinin ana sayfasına ilişkin (örneğin <http://meb.gov.tr>) adrese yer verilir.
- İnternet (genel ağ) adresleri kopyalandıktan sonra adrese ilişkin köprünün kaldırılması gerekir.
- İnternet kaynaklarının metin içi gösterimleri için 2012 tarihli “APA Elektronik Kaynakların Gösterimi (6. Baskı)” kılavuzuna bakılması gerekir.

Örnek kaynak gösterimleri BÖLÜM 4’te verilmiştir. Kaynak gösterimlerindeki ayrıntılar için bu örneklere ve APA Yayın Kılavuzu’na (6. Baskı) bakılabilir.

Ekler

Ekler bölümünde; araştırmanın niteliğine uygun olarak ana metnin akışını bozacağı düşünülen ayrıntılı çözümlene çıktılar, kitap özetleri, ölçme araçları, yönetmelik, izin belgesi vb. yer alır. Eklerin başlıkları, ortalananmış biçimde, diğer başlıklar ile aynı yazı karakterinde ve büyüklüğünde olmalıdır. Ekler, tez metninden daha az yer kaplaması için tek satır aralığında verilmelidir. Ek başlıkları EK 1, EK 2, EK 3, EK 4 şeklinde adlandırılmalı ve eklerin başlıkları içindekiler sayfasında yer almalıdır. Tez çalışmaları için Ankara Üniversitesi Etik Kurulundan araştırma onayının⁸ ve veri toplama araçlarının uygulanacağı kurum ve kuruluşlardan yasal izinlerin alınması gerekmektedir. Ankara Üniversitesi Etik Kurul onayını gerektirmeyen tez çalışmalarının muafiyet belgesi yine Etik Kurul’dan alınmalıdır. Eklerde mutlaka “Ankara Üniversitesi Etik Kurul Onayı” ve “Milli Eğitim Bakanlığı Araştırma İzni/Diğer Kurumlardan Alınan Araştırma İzinleri”nin yer alması gerekir.

⁸ Tezsiz yüksek lisans projeleri için Ankara Üniversitesi Etik Kurul onayına gerek yoktur.

Benzerlik Bildirimi

Tezlerin ana bölümü (kapak, önsöz, özet, içindekiler, kısaltmalar/simgeler sayfası, tablolar dizini, şekiller dizini, dipnotlar, kaynaklar, ekler, özgeçmiş, tırnak içinde ve blok olarak verilen doğrudan alıntılar, yedi sözcüğe kadar olan benzerlik/örtüşme içeren metin kısımları ve öğrencinin lisansüstü tezi ile ilgili yapmış olduğu yayınlar ile yararlandığı mevzuat metinleri hariç) “Turnitin İntihali Engelleme Programı” aracılığıyla danışman tarafından incelenmelidir. İnceleme sonucu elde edilen rapor (%10’dan az benzerlik oranının olduğu ve tek bir kaynakla eşleşme oranının %2’yi geçmediği) tezin yazarı tarafından Enstitüye teslim edilmelidir. Turnitin İntihali Engelleme Programı’ndan elde edilen rapora dayanılarak hazırlanan “Benzerlik Raporu”na yazar tarafından mavi mürekkepli kalemle ıslak imza atılmalı ve eklerden sonra yer verilmelidir.

Özgeçmiş

Tezin en sonunda yazarın özgeçmişi de bulunmalıdır. Özgeçmişe yazarın adı ve soyadı, e-posta adresi, öğrenim durumu ve iş deneyimi yazılmalı, varsa yayın listesi eklenmelidir.

BÖLÜM 4

TEZDE KAYNAK GÖSTERİMİ

Aşağıda metin içinde ve kaynaklarda kaynak gösterimine ile ilgili bilgilere ve örneklere yer verilmiştir.

Metin İçinde Kaynak Gösterimi

Metin içi kaynak gösteriminde, APA Yayın Kılavuzu’nun 6. Baskısı benimsenmiştir; ancak disiplinlerarası farklar göz önüne alındığında danışman onayıyla farklı biçimler de

kullanılabilir. Metin içi kaynak gösterimi, metnin bütününde tutarlı ve tek bir biçime uygun olmalıdır.

APA Yayın Kılavuzu'nun 6. Baskısı çerçevesinde sık kullanılan gösterimlere ilişkin örnekler ilgili başlıklar altında aşağıda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için ilgili yayın kılavuzuna başvurunuz.

Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Çalışmaların Gösterimi

Metin içi kaynak gösteriminde, yazarın soyadı (Jr., Von, De gibi son ekler kullanılmaz) ve çalışmanın tarihi yazılır. Metin içi kaynak gösterimleri Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2

Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Çalışmaların Gösterimi

Alıntı Tipi	Metin İçinde İlk Kez Gösterimi	Metin İçinde Daha Sonraki Gösterimi	Parantez İçi Biçimi, Metin İçinde İlk Kez Gösterimi	Parantez İçi Biçimi, Metin İçinde Daha Sonraki Gösterimi
Tek Yazar Tarafından Bir Çalışma	Karasar (2010)	Karasar (2010)	(Karasar, 2010)	(Karasar, 2010)

(Devam ediyor)

Tablo 2 (Devam)

Tek Yazarlı/Çok Yazarlı Çalışmalarda Gösterimi

Alıntı Tipi	Metin İçinde İlk Kez Gösterimi	Metin İçinde Daha Sonraki Gösterimi	Parantez İçi Biçimi, Metin İçinde İlk Kez Gösterimi	Parantez İçi Biçimi, Metin İçinde Daha Sonraki Gösterimi
İki Yazar Tarafından Bir Çalışma	Yıldırım ve Şimşek (2010)	Yıldırım ve Şimşek (2010)	(Yıldırım ve Şimşek, 2010)	(Yıldırım ve Şimşek, 2010)
Üç Yazar Tarafından Bir Çalışma	Yıldırım, Şimşek ve Atalay (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım, Şimşek ve Atalay, 2010)	(Yıldırım vd., 2010)

Dört Yazar Tarafından Bir Çalışma	Yıldırım, Şimşek, Atalay ve Özkan (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım, Şimşek, Atalay ve Özkan, 2010)	(Yıldırım vd., 2010)
Beş Yazar Tarafından Bir Çalışma	Yıldırım, Şimşek, Atalay, Özkan ve Baykal (2010)	Yıldırım ve diğerleri (2010)	(Yıldırım, Şimşek, Atalay, Özkan ve Baykal, 2010)	(Yıldırım vd., 2010)
Altı veya Daha Fazla Yazar Tarafından Bir Çalışma	Yıldırım ve diğerleri (2010)	Yıldırım diğerleri (2010)	ve (Yıldırım vd., 2010)	(Yıldırım vd., 2010)
Yazarlardan Oluşan Bir Grup (Kısaltması Anlaşılabilir İse)	Yükseköğretim Kurulu (YÖK, 2010)	YÖK (2010)	(Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2010)	(YÖK, 2010)
Yazarlardan Oluşan Bir Grup (Kısaltması Yok)	Ankara Üniversitesi (2010)	Ankara Üniversitesi (2010)	(Ankara Üniversitesi, 2010)	(Ankara Üniversitesi, 2010)

Kaynak. Amerikan Psikoloji Derneği Yayın Kılavuzu, 2010.

Eğer kaynak metin içinde ve cümlelerin sonunda parantez içinde gösteriliyorsa; örneğin (Karasar, 2010) gibi cümle parantezden sonra biter ve nokta parantezden sonra konulur. Kaynağın yılı parantez içinde verilecekse soyadına kesme işareti ile gelecek eklemeler parantezden sonra değil, soyadından sonra yapılmalıdır. Örneğin; Karasar'ın (2010)... gibi.

Aynı Soyadlı Yazarların Çalışmalarının Gösterimi

Aynı soyadlı yazarların, metin içinde adlarının baş harfleri verilir:

Örnek: N. Özdemir (1985) ve M. Özdemir (1986) ...

(M. Özdemir, 1986; N. Özdemir, 1985)

Yazarı Belli Olmayan Çalışmaların Gösterimi

Yazarı belli olmayan bir çalışma metin içinde gösterilirken çalışmanın başlık ve yayın yılı birlikte verilir. Eğer bu çalışma makale, kitap bölümü ya da internet sayfası ise başlık tırnak içinde; süreli yayın/dergi, kitap, broşür veya kitap ise başlık *italik* yazılır.

Örnek:

(“Study Finds”, 2007), (“Çocuk Ruh Sağlığı Araştırması”, 2013)

College Bound Seniors (2008) adlı kitap... , *Türk Eğitim Tarihi* (1976) adlı kitap...

Eğer bir çalışma “anonim” ise aşağıda gösterildiği gibi yazılır:

Örnek:

... (Anonim, 2009)

Aynı Parantez İçinde İki ya da Daha Fazla Çalışmanın Gösterimi

Metin içinde iki ya da daha fazla kaynağın gösterildiği çalışmalar, yazarların soyadlarına göre alfabetik sırayla ve noktalı virgül işaretiyle ayrılmış biçimde yazılır.

Örnek:

... (Aslan, 2015; Atik, 2015; Çokluk Bökeoğlu, 2012; Toptaş, 2018)

Aynı yazara ait birden fazla çalışma metin içinde gösterilirken yazarın yayınları, yayın yılı gözetilerek yazılır.

Örnek:

... (Köklü ve Büyüköztürk, 1991, 1993)

Aynı yazara ait birden fazla çalışma metin içinde gösterilirken baskıda olan yayın(lar)ı en sona yazılır. Önce yazarın soyadı, daha sonra her bir çalışmasının yayın yılı sıradizinsel (kronolojik) şekilde verilir.

Örnek:

... (Balcı, 1984, 1990, 1993, baskıda)

Aynı yazarın/yazarların aynı yıl içinde yaptığı çalışmalar metin içinde, yılın sonuna a, b, c harfleri eklenerek yazılır. Bu ekler, kaynaklardaki sıraya göre (makale, kitap bölümünün adının alfabetik sıralamasına göre) yazılır.

Örnek:

Çeşitli çalışmalar (Derryberry ve Reed, 2003a, 2003b, baskıda-a; Rothbard, 2005a, 2005b)

İkincil Kaynakların Gösterimi

Tezlerde özgün (birincil) kaynaklara ulaşmak asıldır. Özgün kaynağa ulaşlamayıp ikincil kaynaktan yararlanılması durumunda, metin içi gösterimde öncelikle özgün kaynağa atıf yapılmalı ve ikincil kaynak ise parantez içinde aktaranlı şekilde verilmelidir.

Örnek:

Glazer (1997; Akt. Nicholson, 2009) ...

Glazer (1997) (Akt. Nicholson, 2009).

... (Glazer, 1997; Akt. Nicholson, 2009).

Yukarıda belirtilen durumda kaynaklarda, kaynak olarak ikincil çalışma; başka bir deyişle, aktaran çalışma gösterilir.

Klasik/Çok Eski Çalışmaların Gösterimi

Çok eski olması nedeniyle yayın yılı bilinmeyen çalışmalar metin içinde gösterilirken parantez içinde önce yazarın soyadı, sonra “çev.” kısaltması ve daha sonra da çeviri/uyarlanma yılı verilir.

Örnek:

..... (Aristoteles, çev. 1931)

Çalışmanın özgün yayın yılının bilinmesi durumunda, kaynak yine parantez içinde önce yayın yılı gösterilmek üzere çeviri tarihi ile birlikte verilir.

Örnek:

James (1890/1993)

İnternet Sitelerindeki Kaynakların Gösterimi

İnternet sitelerinden ulaşılan kaynakların metin içinde gösterilmesinde aşağıdaki noktalar dikkate alınmalıdır:

- İnternet sayfasından alınan kaynağın yazarı ve yılı belliyse (Aslan, 2018) biçiminde gösterilmelidir. Bu kaynağa kaynaklar sayfasında yer verilmesi gerekir.
- İnternet sayfasından alınan yazının yazarı belli değilse; ancak internet sitesi resmi bir kuruma aitse (Ankara Üniversitesi, 2018) biçiminde gösterilmelidir. Bu kaynağa kaynaklar sayfasında yer verilmesi gerekir.
- İnternet sayfasından alınan yazının yazarı belli; ancak yılı belli değilse kaynağa erişilen tarihin yılı (Aslan, 2018) yazılmalıdır. Bu kaynağa kaynaklar sayfasında yer verilmesi gerekir.
- Bir internet sitesindeki herhangi bir dosyanın değil, doğrudan internet sitesinin ya da sayfasının metin içinde gösteriminde, parantez içinde sitenin adresinin verilmesi gerekir. Bu kaynağa kaynaklar sayfasında yer verilmesine gerek yoktur.

Örnek:

KidsPsych, çocuklar için interaktif etkinliklerin sunulduğu çok güzel bir sitedir (<http://www.kidspych.org>).

Kaynaklar Sayfasında Kaynak Gösterimi

Bu başlık altında kitap, ansiklopedi ya da sözlük, süreli yayın (makale), bildiri, yayımlanmamış tez şeklindeki kaynakların, kaynaklarda gösterimine yer verilmiştir.

Kitap

Bu başlık altında tek yazarlı kitap, çok yazarlı kitap, çeviri kitap, editörlü kitapta bölüm, editörlü çeviri kitapta bölüm, tüzelkişi yazarlı kitap şeklindeki kaynakların, kaynaklarda gösterimine yer verilmiştir.

Tek Yazarlı Kitap.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Baykul, Y. (2000). *Eğitimde ve Psikolojide Ölçme: Klasik Test Teorisi ve Uygulaması*. Ankara: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Yayınları.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Morgan, G. (1997). *Imaginization: New mindsets for seeing, organizing, and managing*. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers.

Çok Yazarlı Kitap.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Çokluk, Ö., Şekercioğlu G. ve Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal Bilimler İçin Çok Değişkenli İstatistik: SPSS ve LISREL Uygulamaları* (5. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Linn, R., & Gronlund N. E. (1995). *Measurement assessment in teaching*. New Jersey: Prentice – Hall Inc.

Yedi ve daha fazla yazarlı kitaplarda, ilk altı yazar ve son yazarın adı yazılır.

Livermore, S., Smith, L., Richman, D. F., Fraser, G., Gurr, M., Lawrence, Z., Zuckerman, G., ... Ercikan, K. (2010). *Handbook for teachers*. New York: NASW Press.

Çeviri Kitap.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Siegel, S. (1977). *Davranış Bilimleri İçin Parametrik Olmayan İstatistikler* (Y. Topsever, Çev.). Ankara: Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları. (1956).

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Laplace, P. S. (1951). *A philosophical essay on probabilities* (F. W. Truscott & F. L. Emory, Trans.). New York, NY: Dover.

Editörlü Kitapta Bölüm.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Aslan, C. ve Doğan Güldenoğlu, B. N. (2018). Çok Satılan Çocuk Edebiyatı Kitaplarında Çocuk Hakları Üzerine Bir Çözümleme. Y. Karaman Kepenekci ve P. Taşkın (Editörler), *Prof. Dr. Emine Akyüz'e Armağan: Akademisyenlikte 50 Yıl*. (ss. 90-102). Ankara: Pegem Akademi.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Haybron, D. M. (2008). Philosophy and the science of subjective well-being. In M. Eid & R. J. Larsen (Eds.), *The science of subjective well-being* (pp. 17–43). New York, NY: Guilford Press.

Editörlü Çeviri Kitapta Bölüm.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Plano Clark, V. L. ve Ivankova, N. V. (2018). Karma Yöntemler Araştırmaları Nasıl Kullanılır? Temel Kavramlar Yöntemler Desenlerini Anlama (S. Yalçın, Çev.) Ö. Çokluk Bökeoğlu (Ed.), *Karma Yöntemler Araştırması - Alana Yönelik Bir Kılavuz* (ss. 105-133). Ankara: Nobel Yayıncılık.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Piaget, J. (1988). Extracts from Piaget's theory (G. Gellerier & J. Langer, Trans.). In K. Richardson & S. Sheldon (Eds.), *Cognitive development to adolescence: A reader* (pp. 3-18). Hillsdale, NJ: Erlbaum.

Tüzelkişi Yazarlı Kitap.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Devlet Planlama Teşkilatı. (2005). *Ekonomik ve Sosyal Göstergeler (1950-2004)*. Ankara: Devlet Planlama Teşkilatı.

Millî Eğitim Bakanlığı. (2017). *Millî Eğitim İstatistikleri*. Ankara: Millî Eğitim Basımevi.

Yükseköğretim Kurulu. (2007). *Öğretmen Yetiştirme ve Eğitim Fakülteleri (1982-2007)*. Erişim adresi: <http://www.yok.gov.tr>

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Organisation for Economic Co-operation and Development. (2005). *Teachers matter: Attracting, developing and retaining effective teachers*. Paris: Organisation for Economic Co-operation and Development Publishing.

U. S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health, National Heart, Lung, and Blood Institute. (2003). *Managing asthma: A guide for schools* (NIH Publication No. 02-2650). Retrieved from http://www.nhlbi.nih.gov/health/prof/lung/asthma/asth_sch.pdf

Ansiklopedi ya da Sözlük.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Türk Dil Kurumu. (2005). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Merriam-Webster's collegiate dictionary (11th ed.). (2005). Springfield, MA: MerriamWebster.

Makale

Doi, tescilli bir kuruluş olan Uluslararası Doi Vakfı tarafından bir içeriğin tanımlanması amacıyla geliştirilen ve dijital ağlarda kalıcı kimlik sağlayan yapıta özgü bir sistemdir. Bu nedenle kaynaklarda, makalelerin gösteriminde doi numarasının eklenmesi gerekir. Doi numarasına ulaşılamayan durumlarda, yapının indirildiği internet adresinin belirtilmesi önemlidir.

Bu başlık altında tek yazarlı dergi makalesi, çok yazarlı dergi makalesi, baskıda olan makale, popüler dergi makalesi, yazarı belirtilmiş dergi makalesi, yazarı belirtilmemiş dergi makalesi şeklindeki kaynakların, kaynaklarda gösterimine yer verilmiştir.

Tek Yazarlı Dergi Makalesi.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Atik, G. (2009). Zorbalığı Yordayıcı Bir Değişken Olarak Umut. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(1), 53-68. doi: 10.1501/Egifak_0000001137

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Karaman Kepenekci, Y. (2005). A study of effectiveness of human rights education in Turkey. *Journal of Peace Education*, 2(1), 53-68. doi: 10.1080/1740020042000334091

Çok Yazarlı Dergi Makalesi (Altı ve Daha Az).

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Çokluk, Ö. ve Yılmaz, K. (2005). Üniversite Öğrencilerinin Eleştirel Düşünmeye Yönelik Tutumları ile Araştırma Kaygıları Arasındaki İlişki. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 41, 47-67. Erişim adresi: <http://www.kuey.net>

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Nowak-Fabrykowski, K., Dinçer, F. Ç., & Şen, M. (2016). The curricular expectations and practice of caring among girls and boys in the USA and Turkey. *Early Child Development and Care*, 186(9), 1357-1365. doi: 10.1080/03004430.2015.1092139

Çok Yazarlı Dergi Makalesi (Yedi ve Daha Fazla).

Yediden fazla yazardan oluşan makalelerde, ilk altı yazar ve son yazarın adı yazılır.

Gilbert, D. G., McClernon, J. F., Rabinovich, N. E., Sugai, C., Plath, L. C., Asgaard, G., ... Botros, N. (2004). Effects of quitting smoking on EEG activation and attention last for more than 31 days and are more severe with stress, dependence, DRD2 A1 allele, and depressive traits. *Nicotine and Tobacco Research*, 6, 249-267. doi:10.1080/14622200410001676305

Baskıda Olan Makale.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Zekeriya, M. ve Kermenek, S. C. (Baskıda). Suçlu Davranışların Kalıtsal Kökenleri Var mıdır? *Çocuk Psikolojisi*.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Briscoe, R. (in press). Egocentric spatial representation in action and perception. *Philosophy and Phenomenological Research*. Retrieved from <http://cogprints.org/5780/1/ECSRAP.F07.pdf>

Popüler Dergi Makalesi.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Özbaşaran-Dede, N. (2008, Kasım). Küresel İklim Savaşçıları: Solucanlar. *Bilim ve Teknik*, 492, 11-13.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Chamberlin, J., Novotney, A., Packard, E., & Price, M. (2008, May). Enhancing worker wellbeing: Occupational health psychologists convene to share their research on work, stress, and health. *Monitor on Psychology*, 39(5), 26–29.

Yazarı Belirtilmiş Gazete Makalesi.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi: Aydın, İ. (2018, 7 Mayıs). Okullarda

Denetim İçin 9 Neden. *Hürriyet*. Erişim adresi:

<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/okullarda-denetim-icin-9-neden-40826979>

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Schwartz, J. (1993, September 30). Obesity affects economic, social status. *The Washington Post*, pp. A1, A4.

Brody, J. E. (2007, December 11). Mental reserves keep brains agile. *The New York Times*. Retrieved from <http://www.nytimes.com>

Yazarı Belirtilmemiş Gazete Makalesi.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Sağlıklı Yağ Reçetesi. (1993, Nisan 4). *Hürriyet*, s. 15.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Six sites meet for comprehensive anti-gang initiative conference. (2006, November/December). *OJJDP News @ a Glance*. Retrieved from http://www.ncjrs.gov/html/ojjdp/news_at_glance/216684/topstory.html

Bildiri

Bu başlık altında yayımlanmamış bildiri, yayımlanmış bildiri şeklindeki kaynakların, kaynaklarda gösterimine yer verilmiştir.

Yayımlanmamış Bildiri.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Aslan, C. ve Bayraktar, A. (2017, Ekim). *Çok Satılan Yazınsal Çocuk Kitaplarında Güzel Sanatların Varlığına ve Sunumuna İlişkin Bir İnceleme*. IX. Ulusal Çocuk Kültürü Kongresi: Çocuk ve Sanat. Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma ve Uygulama Merkezi (ÇOKAUM), Ankara.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Liu, S. (2005, May). *Defending against business crises with the help of intelligent agent based early warning solutions*. Paper presented at the Seventh International Conference on Enterprise Information Systems, Miami, FL. Abstract retrieved from http://www.iceis.org/iceis2005/abstracts_2005.htm

Yayımlanmış Bildiri.

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Balcı, A. (2002). Türkiye’de Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi. C. Elma ve Ş. Çınkır (Editörler), *21. Yüzyıl Eğitim Yöneticilerinin Yetiştirilmesi Sempozyumu* (ss. 327-329). Erişim adresi: <http://kitaplar.ankara.edu.tr/dosyalar/pdf/100.pdf>

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Katz, I., Gabayan, K., & Aghajan, H. (2007). A multi-touch surface using multiple cameras. In J. Blanc-Talon, W. Philips, D. Popescu, & P. Scheunders (Eds.), *Lecture Notes in Computer Science: Vol. 4678. Advanced Concepts for Intelligent Vision Systems* (pp. 97–108). doi: 10.1007/978-3-540-74607-2_9

Yayımlanmamış Tez

Türkçe Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Veznedaroğlu, L. (2007). *Okulda ve Sınıfta Örtük Program: Bir Özel İlköğretim Okulu Örneği* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

İngilizce Yazılmış Kaynakların Gösterimi:

Maddigan, P. (2010). *Women and career advancement: a case study in the Australian Federal Police* (Unpublished master's thesis). Victoria University, Melbourne, Australia.

Connor, J. (2017). *Psychometric evaluation of the Professional Moral Courage (PMC) Scale in a nurse executive population* (Unpublished doctoral dissertation). Molloy College, New York, United States.

KAYNAKLAR

American Psychological Association. (2010). *Publication manual* (6th edition). Washington, DC: American Psychological Association.

American Psychological Association. (2012). *APA style guide to electronic references* (6th edition). Washington DC: American Psychological Association.

Türk Dil Kurumu. (2018). *Yazım Kılavuzu*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayını.